УДК 378.147:316.42(100)

ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Бредіхін В.М., к.т.н., доцент
Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова

Сучасна освіта перебуває у стані глибокої трансформації, зумовленої динамічним розвитком інформаційних технологій та процесів цифровізації суспільства. Глобальні зміни в науково-технічному прогресі стимулюють пошук нових педагогічних підходів, орієнтованих не лише на передавання знань, а й на формування цифрових і когнітивних компетентностей, необхідних для життя в умовах високотехнологічного світу. У зв'язку з цим актуалізується потреба у переосмисленні методологічних засад викладання, що забезпечують гармонійне поєднання гуманітарного та технологічного складників освіти.

Метою роботи є методологічне обґрунтування нових концепцій викладання у світлі сучасних інноваційних досягнень, визначення основних тенденцій інтеграції цифрових технологій у навчальний процес та аналіз їхнього впливу на якість освітнього середовища.

Попри широке впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, педагогічна практика значною мірою залишається орієнтованою на традиційні форми взаємодії викладача й студента. Домінування лекційно-репродуктивних методів обмежує можливості формування індивідуальних освітніх траєкторій та критичного мислення. Відсутність цілісної методології цифрового викладання зумовлює розрив між потенціалом технологічних інновацій і їх реальним педагогічним використанням. Таким чином, постає необхідність у системному підході до

модернізації освітнього процесу, який передбачає поєднання технологічних, когнітивних і соціально-комунікативних складників.

Методологія сучасного викладання спирається на ідеї інтерактивності, гнучкості та індивідуалізації навчання. У контексті цифрової трансформації ключовим стає зміщення акценту з викладання як процесу передавання знань на навчання як спільну діяльність, орієнтовану на створення та осмислення інформації. Цей підхід вимагає переосмислення ролі викладача, який із джерела інформації перетворюється на фасилітатора та модератора навчального процесу.

Інноваційні досягнення інформаційних технологій відкривають нові можливості для розвитку педагогічної науки. Використання штучного інтелекту дає змогу реалізовувати адаптивні моделі навчання, що враховують індивідуальні особливості студента. Технології доповненої та віртуальної реальності розширюють межі традиційного аудиторного простору, створюючи умови для занурення у навчальний контекст і формування практичних навичок через моделювання реальних ситуацій. Застосування освітньої аналітики, побудованої на основі обробки великих даних, дає змогу здійснювати постійний моніторинг результатів навчання, підвищуючи об’єктивність оцінювання та ефективність зворотного зв’язку.

Важливою концепцією сучасної педагогічної методології є змішане навчання, що інтегрує елементи традиційної освіти та цифрового середовища. Така модель забезпечує гнучкість освітнього процесу, сприяє індивідуалізації навчання та активному залученню студентів у процес пізнання. Поєднання онлайн-компонентів з безпосередньою взаємодією дозволяє сформувати нову якість навчання, де технологія не замінює викладача, а розширює його дидактичні можливості.

Зміна освітньої парадигми вимагає не лише технологічних рішень, а й розвитку нової педагогічної культури. Викладач стає не лише користувачем цифрових засобів, а й дизайнером навчального середовища,

яке стимулює пізнавальну активність, креативність і самостійність студентів. Саме на цьому рівні відбувається перехід від знаннєвої до компетентнісної моделі освіти, де центральним результатом стає не запам'ятовування інформації, а вміння застосовувати її для розв'язання реальних завдань.

Інноваційні досягнення в галузі інформаційних технологій стали каталізатором глибоких змін у методології викладання. Сучасна освіта поступово еволюціонує від традиційної моделі передавання знань до гнучкої системи формування компетентностей, заснованої на інтеграції технологічних і педагогічних інновацій. Нові концепції викладання уможливлюють створення персоналізованих освітніх траєкторій, сприяють розвитку критичного мислення та комунікативних навичок, забезпечують умови для безперервного професійного саморозвитку. Таким чином, освіта майбутнього постає як інтелектуально-технологічна екосистема, у центрі якої перебуває людина, здатна ефективно взаємодіяти з інформаційним простором і створювати нові знання.

УДК 378.147:65.012.4

СУЧАСНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ДИСЦИПЛІН

Тєшева Л.В., д.е.н., професор
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

У сучасній системі вищої освіти особливого значення набуває оновлення підходів до викладання управлінських дисциплін. Це пов'язано не лише з глобальними технологічними змінами, а й з переходом до нової